

גבולות בינלאומיים? מנקודת מבטה של ישראל, אין עוד גבולות "קדושים"

written by דוד מ' וינברג | 05.04.2026

לאחר מתקפת ה-7 באוקטובר 2023 של חמאס על ישראל, אין ישראל יכולה להרשות לעצמה אשליות בדבר שחר של שלום אזורי, ואינה יכולה לשוב למדיניות ה"הכלה" של העשורים האחרונים, שהעדיפה דיפלומטיה על פני הכרעות צבאיות מכרעות מול יריבים ג'יהאדיסטיים.

ישראל אינה יכולה עוד לקבל מדיניות המדגישה "שקט תמורת שקט" ומעדיפה "איפוק", שכן גישה זו אפשרה לאויבים לפתח יכולות תקיפה בחסות מרווח נשימה דיפלומטי; מה שכמה גורמים מערביים מכנים בטעות תקופות של "יציבות".

גישה זו נכשלה. היא התפוצצה בפניה של ישראל, עם טרור ופלישה מיו"ש ומעזה, מסוריה ומלבנון, ועם התקדמותה של תוכנית הגרעין האיראנית כמעט עד להשלמתה.

לפיכך, ישראל נערכה לעימות ממושך בדרגות עצימות שונות, כשהיא נשענת על תמהיל תקיף יותר של דיפלומטיה ושימוש בכוח כדי לסכל איומי אויבים. ישראל מתכוונת לפעול כמעצמת על, להשליט דומיננטיות באופן יזום לאורך גבולותיה ועליונות אסטרטגית מול איומים רחוקים יותר. מבצע "שאגת הארי" הוא הדגמה לכך.

בהקשר זה, גם לאחר שהנשיא טראמפ יעצור את התקיפות האמריקניות על איראן, יש לצפות שישראל תמשיך לבצע מהלכים עזים, מוחצים ומפתיעים נגד מעוזי אויב ¹ מח'אן יונס ועד אספהאן. עליה לשמור את אויביה מחוץ לאיזון באמצעות פיצוצי זימוניות, חיסולים ממוקדים, וירוסי מחשב ותקיפות אוויריות מפצחות בונקרים מעת לעת.

ישראל מבקשת להיות מושא יראה, דומיננטית צבאית ואף "הגמונית" ² ולא אהובה. ישראל יודעת ששכנותיה תחפשנה פיוס אמיתי רק כאשר ישראל תהיה חזקה. הסכמי שלום נוספים בסגנון הסכמי אברהם (ואף עם ערב הסעודית) אפשריים ורצויים, אך הם יתבססו על כוח ועל שותפויות הגנה מפורשות.

לפיכך, יש להתרגל למציאות אסטרטגית מחודשת במזרח התיכון, המעוגנת בישראל חזקה מאוד.

תפיסת הביטחון והדוקטרינה האסטרטגית המעודכנות של ישראל משמעותן גם כי ה"גבולות" בינה לבין שכנותיה הכושלות ו/או העוינות חייבים להשתנות. מה שהיה בין ישראל לעזה, בין ישראל לסוריה, בין ישראל ללבנון ובין ישראל לרשות הפלסטינית ³ לא ישוב עוד.

ישראל מבססת אזור ביטחון הגנתי קדמי בכל ארבע הזירות, שמשמעותו שליטה צבאית ארוכת טווח בשטחים קריטיים, לצד צמצום אוכלוסיות אזרחיות עוינות.

כך כבר בעזה, שם צה"ל השתלט על 53% מן השטח שהיה בעבר תחת שלטון צבא הטרור חמאס, שלוחתה של איראן, והוא ממשיך להשמיד כל עיירה באזור זה שחמאס הפך למוצב צבאי מעל הקרקע ומתחתיה.

אין ? ולא תהיה בעתיד הנראה לעין ? כל תשתית של חיים פלסטיניים באזור זה. לא שיקום ולא בנייה מחדש. שום דבר שיחזיר שוב צבאות טרור פלסטיניים עד סף הדלת, בצמידות ליישובי החקלאות המפוארים ולערים השלוות של ישראל בעוטף עזה.

כך גם בסוריה, שם ישראל מחזיקה כיום ב"כתר" החרמון, שבעבר נודע כחרמון הסורי, יחד עם כמה מוצבי גבול אסטרטגיים בשטח שנחשב בעבר "טריטוריה סורית".

אין לצפות לשינוי בנושא זה בעשורים הקרובים, בוודאי לא כל עוד טרוריסט לשעבר של דאעש בשם אחמד א-שרעא (המוכר גם כמוחמד אל-ג'ולאני), הפועל בחסות הדיקטטור האסלאמי של טורקיה רג'פ ארדואן, מציג עצמו כנשיאה החדש של סוריה.

במידה מסוימת, ישראל תמשיך גם להתערב לטובת הקהילה הדרוזית הלא-ג'יהאדיסטית בסוריה, המחזיקה אזור בעל חשיבות אסטרטגית בדרום-מזרח המדינה לאורך גבולה הצפוני של ישראל. אין כוחות "שמירת שלום" של האו"ם או של האיחוד האירופי שיש להם אומץ להשתמש בכדורים אמיתיים כדי להגן על הדרוזים ולהבטיח את הביטחון באזור הגבול.

כך גם בלבנון ? מדינת הכשל הקלאסית של המזרח התיכון ? שבה במשך עשרות שנים שלט בפועל צבא הנתמך בידי איראן, חיזבאללה, והמטיר אש וגופרית על ישראל באמצעות עשרות אלפי רקטות וטילים.

צה"ל מטהר עתה את דרום לבנון מחיזבאללה, בונקר אחר בונקר, מבנה אחר מבנה, עמדה אחר עמדה לשיגור טילים. כאשר ישראל תסיים, לא ייוותר ? למרבה הצער ? דבר מכפרי דרום לבנון, וסביר להניח כי תושבים לבנונים לא יוכלו או לא יורשו לשוב לאזור זה ? בדיוק כפי שמתרחש כיום במזרח עזה.

צה"ל חייב וימשיך לשלוט באזור זה באמצעות מערך מוצבים צבאיים ארוכי-טווח, מן "הגבול" הישן ועד אזור נהר הליטני.

בהקשר זה, הצהרות תמיכה בינלאומיות ב"ריבונותה ושלמותה הטריטוריאלית בת-הקיימא" של לבנון אינן במקומן, ואף מגוחכות. לבנון לא הפעילה ריבונות ממשית ולא נהנתה משלמות טריטוריאלית זה למעלה מדור. חלקים נרחבים ממנה הוחרבו ונשלטו תחילה בידי אש"ף, ובעשורים האחרונים בידי חיזבאללה. הם השתמשו בלבנון כבסיס לשיגור מתקפות בלתי פוסקות על ישראל.

ואולם איש ב"קהילייה הבינלאומית" לא הרים קול ולא מחה על הפגיעה ב"ריבונותה ושלמותה הטריטוריאלית בת-הקיימא" של לבנון בכל אותן שנים. איש לא הזדרז להביע "סולידריות

עמוקה" עם העם הלבנוני כאשר ערפאת, ולאחר מכן ח'ומייני וח'אמנאי, כבשו את לבנון ורמסו אותה.

כל שעשו היה להציב כוח "שמירת שלום" בינלאומי מדומה (יוניפי"ל) שלא עשה דבר במקרה הטוב, ואף העלים עין מהביצורים ומהפרובוקציות של חיזבאללה.

רק כעת, כאשר ישראל החליטה לשים קץ לפארסה של ריבונות לבנון בדרומה ולשרטט למעשה מחדש את הגבול מטעמי ביטחון מוצקים [?] מתחילים יושבי ברלין, קנברה, לונדון, אוטווה ופריז למחות, ולדבר על גבולות בינלאומיים "קדושים".

לכן, כאן המקום לומר זאת בפשטות: מנקודת מבטה של ישראל, אין עוד גבולות "קדושים" בסביבתה הקרובה. קווי ביטחון ואזורי הגנה ישורטטו ויושרשו מחדש בהתאם לצורכי החזית.

זאת, ללא התייחסות לקווים מיושנים מתקופת הקולוניאליזם (כגון גבולות סייקס-פיקו), ללא התחשבות בהחלטות או"ם חסרות ערך (כגון החלטה 1701 שלאחר מלחמת 2006, שהבטיחה את פירוק חיזבאללה מנשקו ואת פירוז דרום לבנון), וללא הסתמכות על הסכמי אוסלו, שפג תוקפם הריק מתוכן.

התבוננו ביהודה ושומרון. איש אינו חי באשליה כי "רשות פלסטינית" כלשהי יכולה או תוכל לבלום את התעצמותם של צבאות טרור אסלאמיים הנתמכים בידי איראן באזורים אלה [?] איום ישיר על ירושלים ועל מרכז הארץ. רק צה"ל יכול ויעשה זאת.

לפיכך, מבצעים צבאיים ישראלים במקומות כמו ג'נין, טולכרם ושכם יימשכו בנחישות כדי לעקור איומי טרור מן השורש. לפיכך, ישראל תשוב ותבסס שליטה צבאית ואזרחית-התיישבותית על המרחבים הפתוחים והרכסים האסטרטגיים של יהודה ושומרון. מדיניות זו צפויה להיות קבועה בעשורים הקרובים, אם לא לעד.

לישראל אין כל אמון ביכולתה של "הקהילייה הבינלאומית", אפילו לא באמצעות תוכנית ה"שלום ושגשוג" של הנשיא טראמפ מ-2020 (המכונה "עסקת המאה"), או באמצעות "מועצת שלום" חדשה, להפוך את הרשות הפלסטינית ל"מערכת שלטונית דמוקרטית, שקופה, יעילה ובת-קיימא" [?] קל וחומר לשותפה אמיתית לשלום.

לאחר שלושים שנה ומיליארדי דולרים ואירו, התשואה על ההשקעה המערבית בעצמאות פלסטינית היא עלובה. ברשות הפלסטינית אין דמוקרטיה, אין שלטון חוק, אין שקיפות, אין קיימות, אין השקעה ביציבות כלכלית, ואין חינוך לשלום.

יש רק נפוטיזם ושחיתות, קצבאות "תשלום עבור רצח" (דהיינו תמרוץ ותגמול לטרור נגד ישראל), הסתה אלימה נגד ישראל (כולל תמיכה בפלישת חמאס ובמעשי הטבח של ה-7 באוקטובר),

ומתקפה דיפלומטית על ישראל בכל זירה בינלאומית אפשרית.

וכיום יש לישראל גם סיבה ממשית לחשוש מפני מתקפה צבאית מאורגנת בסגנון חמאס על גוש דן מצד כוחות הרשות הפלסטינית.

לכן, אל תטיפו לישראל על גבולות "קדושים". אל תבזבזו מילים על מחאות בדבר "ריבונות ושלמות טריטוריאלית בת-קיימא" של לבנון, סוריה או עזה, או על "רצף טריטוריאלי בינלאומי מחייב" של הרשות הפלסטינית ביהודה ושומרון. אלו מושגים שחוקים, שנחקו בידי המצואות האזורית.

פורסם באתר JDN, בתאריך 05 באפריל 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.